

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

05.03.2024

Lēmums Nr. 4-02/13/2024
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Valmieras novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000043403, juridiskā adrese: Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV – 4201, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilānojums vēja parkam “Aloja” Skaņkalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā¹ (turpmāk – Lokālpilānojums). Lokālpilānojuma teritorijā ietilpstošās zemes vienības pievienotas šā lēmuma Pielikumā, kas ir šā lēmuma neatņemama sastāvdaļa.

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2024. gada 1. februāra vēstule Nr. 4.1.8.3/24/656 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību lokālpilānojumam vēja parkam Skaņkalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā” ar iesniegumu “Par plānošanas dokumenta lokālpilānojuma, kas groza Mazsalacas novada teritorijas plānojumu 2013.–2024. gadam un Burtnieku novada teritorijas plānojumu 2012.–2024. gadam, vēja parkam Skaņkalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums)², Valmieras novada pašvaldības 2023. gada 23. novembra lēmums Nr. 533 (protokols Nr. 19, 5.§) “Par lokālpilānojuma izstrādes uzsākšanu vēja parkam Skaņkalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā, lai grozītu Mazsalacas novada teritorijas plānojumu 2013.–2024. gadam un Burtnieku novada teritorijas plānojumu 2012.–2024. gadam” (turpmāk – Lēmums) un tā pielikums “Darba uzdevums lokālpilānojuma izstrādei “Lokālpilānojums, kas groza Mazsalacas novada teritorijas plānojumu 2013.–2024. gadam un Burtnieku novada teritorijas plānojumu 2012.–2024. gadam, vēja parkam Skaņkalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2024. gada 16. janvāra vēstule Nr. 11.2/AP/586/2024 “Nosacījumi lokālpilānojuma izstrādei Sakņakalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā”, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2024. gada 8. janvāra vēstule Nr. 4.8/103/2024–N “Par nosacījumiem lokālpilānojumam un ietekmes uz vidi novērtējuma

¹ Lokālpilānojums ietver zemes vienības ar kadastra apzīmējumu: 9684 002 0006; 9684 003 0095; 9684 003 0012; 9684 003 0069; 9684 002 0252; 9684 003 0002; 9684 003 0042; 9684 003 0076; 9684 003 0001; 9684 003 0008; 9684 003 0057; 9684 004 0047; 9684 004 0069; 9684 003 0050; 9684 003 0081; 9684 002 0175; 9684 003 0079; 9684 004 0097; 9684 003 0066; 9692 002 0051; 9692 002 0065 un 9692 002 0083.

² Biroja reģ. Nr. 4-01/327.

nepieciešamību” un Veselības inspekcijas 2023. gada 22. decembra vēstule Nr. 2.4.8.–10/202 “Nosacījumi teritorijas plānojumam”.

Plānošanas dokumenta Izstrādātājas viedoklis:

Izstrādātāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav jāpiemēro stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo:

- 1) Lokālplānojuma izstrādes pamatojums un mērķis nav pretrunā Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022. – 2038. gadam (turpmāk – Stratēģijai)³.
- 2) Lokālplānojums tiks izstrādāts atbilstoši Darba uzdevumam, ievērojot institūciju nosacījumos izvirzītās prasības, kā arī spēkā esošo normatīvo aktu prasības. Par Lokālplānojuma redakciju tiks saņemti atzinumi no institūcijām, t.sk. no Dabas aizsardzības pārvaldes, Vides dienesta un Veselības inspekcijas.
- 3) Ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) 2023. gada 28. augusta lēmumu Nr. 5–02–1/22/2023 paredzētajai darbībai (vēja parka “Aloja” un tā saistītai infrastruktūras būvniecībai) piemērots ietekmes uz vidi novērtējums. 2023. gada 14. septembrī izdota programma Nr. 5–03/16/2023 ietekmes uz vidi novērtējumam.
- 4) Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ietvaros tiks daudzpusīgi vērtēta paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un sniegts tās novērtējums.
- 5) Lokālplānojuma risinājumi tiks saskaņoti ar IVN procesā veiktās iespējamās IVN rezultātiem.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam⁴ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2024. gada 1. februārī Birojā saņemta Izstrādātājas 2024. gada 1. februāra vēstule Nr. 4.1.8.3/24/656 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību lokālplānojumam vēja parkam Skaņkalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā*” un Iesniegums, kurā sniegta informācija, ka saskaņā ar Lēmumiem ir uzsākta Lokālplānojuma izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumiem un Darba uzdevumiem:
 - 2.1. Lokālplānojums tiek izstrādāts saskaņā ar Stratēģiju, kur viens no pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem noteikts “*Uzņēmējdarbības attīstība*” (*SM2*), kura īstenošana ilgtermiņā nodrošinās darba vietas, investīciju piesaisti Valmieras novadam, kvalificētus speciālistus, augstu produktivitāti, saudzīgas un ilgtspējīgas pieejas dabas resursu izmantošanā, atkārtotu resursu izmantošanu, uzņēmumu un zemnieku saimniecību eksportspēju. Pašvaldības ekonomiskajā specializācijā starp prioritārajām nozarēm norādīta enerģijas ražošana un materiālu pārstrāde. Novada

³ Apstiprināta ar Valmieras novada domes 2022. gada 27. oktobra lēmumu Nr. 680 (protokols Nr. 20, 52.§) “*Par Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2038. gadam un Valmieras novada attīstības programmas 2022.-2028. gadam apstiprināšanu*”.

⁴ Likuma 6. panta pirmā daļa.

telpiskās attīstības perspektīvā Lokālpilnojumā teritorija iekļaujas *Lauksaimniecības telpā* un *Mežu telpā*. Starp vadlīnijām lauksaimniecības telpu turpmākai plānošanai noteikts, ka lauksaimniecības zemes ar augstu dabīgo augsnes auglību prioritāri ir saglabājamas intensīvai lauksaimniecības attīstībai. Pārējā lauksaimniecības telpa izmantojama, līdzsvarojot dabas daudzveidības un ainavas saglabāšanu un teritorijas sociālo un ekonomisko attīstību. Starp vadlīnijām *Mežu telpu* turpmākai plānošanai noteikts, ka mežu zemes izmanto atbilstoši ilgtspējīgiem apsaimniekošanas veidiem, meža apsaimniekošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem un teritorijas plānojumā paredzot prasības meža aizsardzībai pret nevajadzīgu sadrumstalošanu un apbūvi un meža zemju platību samazināšanu. Mežsaimnieciskās izmantošanas prioritāte novadā ir sadarbībā ar meža īpašniekiem veidot līdzsvaru starp meža ekoloģiskajām, ekonomiskajām un sociālajām funkcijām. Lokālpilnojumā izstrādes priekšlikumā ietvertais attīstības priekšlikums nav pretrunā Stratēģijā noteiktajiem pašvaldības ilgtermiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem. Lokālpilnojums tiek izstrādāts, lai īstenotu SIA *“Utilitas Wind”* iecerēti veikt vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecību Lokālpilnojumā teritorijā.

- 2.2. Lokālpilnojumā teritorijā ietilpst 22 zemes vienības, t.sk. zemes vienības ar kadastra apzīmējumu: 9684 002 0006; 9684 003 0095; 9684 003 0012; 9684 003 0069; 9684 002 0252; 9684 003 0002; 9684 003 0042; 9684 003 0076; 9684 003 0001; 9684 003 0008; 9684 003 0057; 9684 004 0047; 9684 004 0069; 9684 003 0050; 9684 003 0081; 9684 002 0175; 9684 003 0079; 9684 004 0097 un 9684 003 0066 Skaņkalnes pagastā un zemes vienības ar kadastra apzīmējumu: 9692 002 0051; 9692 002 0065 un 9692 002 0083 Vecates pagastā, Valmieras novadā. Lokālpilnojuma kopējā platība ir 352,3 ha.
- 2.3. Lokālpilnojumā teritorijas daļai Skaņkalnes pagastā daļā spēkā esošajā Mazsalacas novada⁵ teritorijas plānojumā 2013.–2024. gadam⁶ (turpmāk – Mazsalacas Teritorijas plānojums) noteiktas funkcionālās zonas *“Lauku teritorijas” (L)* un *“Mežu teritorijas” (M)*. Lokālpilnojuma teritorijā esošie ūdensobjekti iekļauti funkcionālajā zonā *“Ūdeņu teritorijas” (U)*. Saskaņā ar Mazsalacas Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) VES būvniecība funkcionālajās zonās *“Lauku teritorijas” (L)* un *“Mežu teritorijas” (M)* nav atļauta.
- 2.4. Lokālpilnojumā teritorijas daļai Vecates pagastā Burtnieku novada⁷ teritorijas plānojumā 2012.–2024. gadam⁸ (turpmāk – Burtnieku Teritorijas plānojums) noteiktas funkcionālās zonas *“Meliorētās lauksaimniecības teritorijas” (L)*, *“Lauku zemes” (L)* un *“Mežu teritorijas” (M)*. Minētajās funkcionālajās zonās atļauta VES būvniecība.
- 2.5. Lokālpilnojuma teritorija ir daļa no plānotā vēja parka *“Aloja”*, kurā paredzēts izbūvēt vēja parku un tā saistīto infrastruktūru Valmieras novada Skaņkalnes un

⁵ 2021. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvi teritoriālā reforma ar jaunu teritoriālo iedalījumu, kuras rezultātā Valmieras novadā tika iekļautas teritoriālās vienības: Valmieras pilsēta, Beverīnas, Burtnieku, Kocēnu, Mazsalacas, Naukšēnu, Rūjienas un Strenču novads.

⁶ Mazsalacas novada pašvaldības 2012. gada 19. septembra saistošie noteikumi Nr. 10/2012 *“Burtnieku novada teritorijas plānojuma 2012.–2024. gadam grafiskā daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”*, apstiprināti ar Burtnieku novada pašvaldības domes 2012. gada 15. augusta lēmumu (protokols Nr. 10., 2).

⁷ 2021. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvi teritoriālā reforma ar jaunu teritoriālo iedalījumu, kuras rezultātā Valmieras novadā tika iekļautas teritoriālās vienības: Valmieras pilsēta, Beverīnas, Burtnieku, Kocēnu, Mazsalacas, Naukšēnu, Rūjienas un Strenču novads.

⁸ Burtnieku novada pašvaldības 2012. gada 19. septembra saistošie noteikumi Nr. 10/2012 *“Burtnieku novada teritorijas plānojuma 2012.–2024. gadam grafiskā daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”*, apstiprināti ar Burtnieku novada pašvaldības domes 2012. gada 15. augusta lēmumu (protokols Nr. 10., 2).

Vecates pagastos un Limbažu novada Alojās un Braslavas pagastos. Vēja parkā "Aloja" plānots uzstādīt līdz 31 VES. Kopējo uzstādāmo VES skaitu, to izvietojumu un parka kopējo jaudu ir paredzēts noteikt IVN procesa ietvaros. Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, no vēja parka tiks izbūvēta jauna kabeļu līnija, kas tiks pieslēgta esošai 330 kV līnijai *TEC-2 – Kilingi-Nomme*, izbūvējot jaunu apakšstaciju Limbažu novada Braslavas pagastā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6644 001 0157.

- 2.6. Lai realizētu plānoto darbību – VES būvniecību, nepieciešams grozīt spēkā esošo Mazsalacas Teritorijas plānojumu un Burtnieku Teritorijas plānojumu, Lokālplānojuma teritorijai nosakot funkcionālās zonas atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) nosacījumiem: 1) "*Lauksaimniecības teritorija*" (L) ar apakšzonu, kurā atļauta *Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki* un *Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)* zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts "*Lauksaimniecības teritorija*" (L) un 2) "*Mežu teritorija*" (M) ar apakšzonu, kurā atļauta *Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki* un *Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)* zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts "*Mežu teritorijas*" (M).
- 2.7. Lokālplānojumi tiek izstrādāti, lai radītu priekšnoteikumus VES parka "Aloja" būvniecībai un ekspluatācijai. Lokālplānojumu risinājumi atbilst Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta kritērijiem.
- 2.8. Plānotās VES parka izpētes teritorijai tuvākā blīvi apdzīvotā vieta ir Skaņkalne ciems (~2 km). Lokālplānojuma teritorijā neatrodas viensētas, bet vairākas viensētas atrodas plānotā vēja parka tiešā tuvumā. Atbilstoši normatīvo aktu prasībā⁹ VES tiks izvietotas vismaz 800 m attālumā no jebkuras dzīvojamās vai publiskās ēkas.
- 2.9. Vēja parka izpētes teritorija robežojas ar valsts aizsargājamo kultūras pieminekli Nr. 2458 *Urgu Zviedru akmens ar uzrakstiem un zīmēm*. Arakstes ciema teritorijā atrodas divi valsts aizsargājami kultūras pieminekļi – *Arakstes muižas staļļi* (Nr. 6905) un *Arakstes muižas klēts* (Nr. 6904). Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes sniegtajai informācijai, izvērtējama VES infrastruktūras būvniecība zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9668 001 0075, kur atrodas meža biotopi, tostarp 150 – 170 gadus vecas mežaudzes. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS"¹⁰ pieejamo un Iesniegumā sniegto informāciju, Lokālplānojuma teritorija atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – ĪADT) – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. VES parks "Aloja" plānota Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta neitrālajā zonā, kura, kā minēts Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta likumā, ir noteikta, lai veicinātu biosfēras rezervāta teritorijā esošo apdzīvoto vietu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību. Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 303 "*Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*" 2. pielikumā noteiktas teritorijas, kur ir atļauta VES būvniecība bez augstuma ierobežojuma, ievērojot šādus nosacījumus: 1) VES izvietojamas pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas un 2) VES izvietojamas grupās, kurās VES skaits nepārsniedz 20, pēc iespējas samazinot attālumu starp blakus esošajām VES, un attālums starp VES grupām nav mazāks par diviem kilometriem. VES parka "Aloja" teritorija ietilpst teritorijā, kur ir atļauta VES būvniecība bez augstuma ierobežojumiem.

⁹ Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" 163. punkts.

¹⁰ Interneta vietne: <https://ozols.gov.lv/pub>.

Lokālpārplānojuma teritorijā ir reģistrēti Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājami biotopi – *Purvaini meži 91D0**, *Veci vai dabiski boreāli meži 9010**, *Veci jaukti platlapju meži 9020**, *Ozolu meži (ozolu, liepu un skābaržu meži) 9160*, *Lakstaugiem bagāti egļu meži 9050*, dabas pieminekļi (dižkoki), kā arī Lokālpārplānojuma teritorijā ir norādes par īpaši aizsargājamo putnu sugu dzīvotnēm, t.sk., par sugām, kurām, atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumiem Nr. 940 “*Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu*”, var veidot mikroliegumu. Vienlaikus, saskaņā ar “*Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plānu*”¹¹ Lokālpārplānojuma teritorijā mežu teritorijas ir norādītas kā pūčveidīgo prioritārās teritorijas, t.sk. teritorijas, kurās uzstādāmas maksimālo ligzdu vietas, kā arī saskaņā ar “*Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leipicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa *Dendrocopos major*, trīspirkstu dzeņa *Picooides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plānu*”¹² norādītas kā prioritārās teritorijas dzeņveidīgajiem¹³.

- 2.10. Lokālpārplānojuma teritorija atrodas Salacas sateces baseinā. Vēja parka izpētes teritoriju nešķērso lielākas ūdensteces, tomēr atsevišķās zemes vienībās ir izveidoti meliorācijas grāvji un drenu sistēmas.
3. Darba uzdevumos cita starpā ir noteikti šādi Lokālpārplānojumu izstrādes uzdevumi un prasības:
 - 3.1. Veikt spēkā esošo Mazsalacas Teritorijas plānojumu un Burtnieku Teritorijas plānojumu analīzi Lokālpārplānojuma teritorijai.
 - 3.2. Noteikt jaunu indeksētu apakšzonu funkcionālajās zonās “*Meža teritorijas*” (*M*) un “*Lauksaimniecības teritorijas*” (*L*), kurās tiktu atļauta *Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki* un *Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)*.
 - 3.3. Pamatot funkcionālā zonējuma maiņas nepieciešamību un risinājumus, detalizēti izstrādāt TIAN, kā arī to raksturojošos parametrus.
 - 3.4. Noteikt galveno inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietojumu un inženierkomunikāciju pieslēgumus kopējam inženiertīklam.
 - 3.5. Sagatavot ainavu izvērtējumu un potenciālo vēja parka ietekmi uz ainavas izmaiņām.
 - 3.6. Veikt piekļuves nodrošinājuma risinājumus. Esošās un plānotās transporta plūsmas novērtējumu ceļiem, pa kuriem plānota piekļuve VES ierīkošanas un apkalpošanas procesu veikšanai, prognozējot iespējamo piesaistīto autotransporta skaitu, kā arī tā iespējamo ietekmi. Nepieciešamības gadījumā piedāvāt risinājumus iespējamo negatīvo ietekmju mazināšanai vai novēršanai.
 - 3.7. Izvērtēt Lokālpārplānojumā noteikto funkcionālo zonu, ietverto risinājumu un plānoto teritorijas izmantošanas ietekmi uz blakus esošo nekustamo īpašumu (t.sk. blakus esošo nekustamo īpašumu Limbažu novada teritorijā) pašreizējo izmantošanu un attīstības iespējām.
 - 3.8. Izvērtēt paredzētās darbības ietekmi uz Limbažu novada teritoriju.

¹¹ Apstiprināts ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2020. gada 11. februāra rīkojumu Nr.1-2/27.

¹² Apstiprināts ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2021. gada 19. marta rīkojumu Nr.1-2/51.

¹³ Dabas aizsardzības pārvaldes 05.01.2024. nosacījumi lokālpārplānojuma izstrādei Nr. 4.8/85/2024-N.

- 3.9. Precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
- 3.10. Paredzēt dabas un vides aizsardzības prasības, lai nodrošinātu teritorijas ilgtspējīgu attīstību, atbilstoši plānotajai izmantošanai.
4. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 III daļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. Dienesta 2024. gada 16. janvāra vēstule Nr. 11.2/AP/586/2024 “*Nosacījumi lokālpilnojumam izstrādei Sakņakalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā*”. Dienests, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, secina, ka Lokālpilnojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo Lokālpilnojumā paredzētā darbība – VES ierīkošana var atstāt būtisku ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Vienlaikus Dienests izvirzījis nosacījumus Lokālpilnojamu izstrādei, tostarp:
- 4.1.1. Lokālpilnojamu risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
- 4.1.2. Uzrādīt vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, nosakot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās, atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.
- 4.1.3. Uzrādīt funkcionālo zonējumu, kurā tiks atļauta VES būvniecība Lokālpilnojamu teritorijā. TIAN iekļaut prasības VES maksimālajam augstumam. Lokālpilnojamā uzrādīt teritorijā esošās dzīvojamās ēkas, kā arī ārpus Lokālpilnojamu teritorijas ietekmes areālā esošās dzīvojamās mājas, t.sk. arī Limbažu novada teritorijā.
- 4.1.4. Uzrādīt piebraucamos ceļus plānotajām VES.
- 4.1.5. Lokālpilnojamā jāiekļauj teritorijas un pieguļošo platību (t.sk. iespējami ietekmētās Limbažu novada teritorijā) esošās situācijas apraksts un izvērtējums (vides un dabas resursu izvērtējums, tai skaitā teritorijas ainaviskā kvalitāte u.tml.). Lokālpilnojamu izstrādē iekļaut ainavu eksperta atzinumu par ietekmi uz teritorijas ainavisko kvalitāti, kā arī pasākumiem, kas jāparedz ainaviskās kvalitātes saglabāšanai, it īpaši no nozīmīgākajiem skatu punktiem. Lokālpilnojamu jāizstrādā saskaņā ar eksperta atzinumā iekļautajiem nosacījumiem / secinājumiem, atzinums jāpievieno Lokālpilnojamam. TIAN iekļaut prasības ainavas kvalitātes nodrošināšanai.
- 4.1.6. Ņemot vērā, ka lielākā daļa Lokālpilnojamu teritorijas atrodas mežā, kā arī tajā un salīdzinoši netālu no tās daudzās vietās novērotas īpaši aizsargājamo putnu sugas, izstrādāt ekspertu (par sugu grupu – putni un zīdītāji – sikspārņi) atzinumus par paredzētās darbības (vēja parka būvniecības) ietekmi uz ietekmes zonā esošajām īpaši aizsargājamām putnu un sikspārņu sugām un to dzīvotnēm. Ekspertu atzinumiem jāatbilst Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumiem Nr. 925 “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības*”. Lokālpilnojamu ņemt vērā izpēšu rezultātus, ekspertu ieteikumus iekļaut TIAN. Par ĪADT, biotopu un sugu iespējamo ietekmēšanu konsultēties ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

- 4.1.7. Lokālplānojumā izvērtēt teritorijā plānotās funkcionālās zonas un paredzēto darbību ietekmi uz tajās un tuvākajā apkārtnē esošo un plānoto izmantošanu, nepieļaujot risinājumus, kas var radīt būtisku vides kvalitātes pasliktināšanos, īpašu vērību pievēršot Lokālplānojuma teritorijā un tuvumā esošās dzīvojamās un publiskās apbūves vides kvalitātes saglabāšanai (trokšņa traucējumi, vibrācijas, elektromagnētiskais starojums, mirgošanas efekts, avāriju riski un citi aspekti). Ievērot Noteikumu Nr. 240 163. un 163.¹ punktus noteiktos attālumus. Ap plānotajām VES iezīmēt buferzonas vismaz 500–800 m rādiusā, atkarībā no Lokālplānojumā atļautās VES jaudas. Ja pagaidām nav zināmas VES atrašanās vietas, Lokālplānojumā uzrādīt normatīviem atbilstošas buferzonas ap esošajām dzīvojamām mājām, kurās VES būvniecība nav atļauta, t.sk. arī Igaunijas teritorijā.
- 4.2. DAP administrācijas 2024. gada 8. janvāra vēstule Nr. 4.8/103/2024–N “*Par nosacījumiem lokālplānojumam un ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”. DAP administrācija, izvērtējot Likuma 4. panta trešo daļu un 23.² pantā noteiktos novērtējuma nepieciešamības kritērijus, sniegusi viedokli, ka Lokālplānojumam nepieciešams piemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2023. gada 22. decembra vēstule Nr. 2.4.8.–10/202 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Veselības inspekcija, izvērtējot Lokālplānojuma izstrādes mērķi un izvirzītos uzdevumus, saskaņā ar Likuma 4. panta 3. punktu, rekomendē Lokālplānojumam veikt Stratēģisko novērtējumu.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Sagatavotājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

- 5.3. Atbilstoši Darba uzdevumam un Iesniegumā sniegtajai informācijai Lokālpārvaldības izstrādes mērķis ir izveidot VES parku "Aloja" Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastu teritorijā. Lai īstenotu SIA "Utilitas Wind" ieceri veikt VES būvniecību Lokālpārvaldības teritorijā, ar plānošanas dokumentu paredzēts veikt grozījumus spēkā esošajā Mazsalacas Teritorijas plānojumā un Burtnieku Teritorijas plānojumā. Lokālpārvaldības teritorijai atbilstoši Noteikumu Nr. 240 ietvertajiem nosacījumiem plānots noteikt šādus funkcionālos zonējumus: 1) funkcionālo zonu "Lauksaimniecības teritorija" (L) ar apakšzonu, kurā atļauta *Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki* un *Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)* zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts "Lauksaimniecības teritorija" (L) un 2) funkcionālo zonu "Mežu teritorija" (M) ar apakšzonu, kurā atļauta *Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki* un *Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)* zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts "Mežu teritorijas" (M). Ņemot vērā Lokālpārvaldības izstrādes mērķi un teritorijas platību (352,3 ha), kurā plānotas izmaiņas, tostarp TIAN nosacījumos, secināms, ka ar plānošanas dokumentu paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā salīdzinoši lielā platībā (Likuma 23.2. panta 3. punkta "d" apakšpunkts).
- 5.4. Tāpat Birojs konstatē, ka ar Lokālpārvaldības izstrādi tiks radīti priekšnoteikumi Likuma 1. pielikuma darbības īstenošanai Lokālpārvaldības teritorijā, t.sk. arī Mazsalacas Teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonu "Lauku teritorijas" (L) un "Mežu teritorijas" (M) platībās, kur VES izbūve līdz šim atbilstoši TIAN nosacījumiem nav pieļaujama. Ņemot vērā to, ka Lokālpārvaldības izstrāde tiek izstrādāta, lai radītu priekšnoteikums VES parka "Aloja" būvniecībai un ekspluatācijai, secināms, ka Lokālpārvaldības būtība un ar to izstrādes uzdevumi ir saistīti un pakārtoti Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.5. Ar Lokālpārvaldības izstrādi cita starpā ir paredzēts noskaidrot un pieļaujamības aspektā izvērtēt tādas jautājumus kā VES trokšņa ietekme, ietekme uz apdzīvotām vietām, ainavu, putniem un sīkspārņiem. Šādas prasības ietvertas gan Lokālpārvaldības Darba uzdevumos, gan institūciju izvirzītajos nosacījumos, t.sk. – izstrādājot Lokālpārvaldības izstrādi, jānosaka ietekmes uz ainavu izvērtējums, jānosaka sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinumi, tos iekļaujot Lokālpārvaldības risinājumos, tāpat jāiekļauj VES radīto trokšņu prognozes aprēķins un modelēšanas rezultāti. Vienlaikus secināms, ka Lokālpārvaldības teritorija nav nodrošināta ar plānotās attīstības nepieciešamo infrastruktūru, un no Darba uzdevuma izriet, ka ar plānošanas dokumentu izstrādi ir nepieciešams Lokālpārvaldības teritorijā izstrādāt transporta infrastruktūras risinājumus. Ievērojot minēto, secināms, ka Lokālpārvaldības izstrādes priekšnosacījumi un jautājumi, kurus ar plānošanas dokumentu paredzēts risināt un izvērtēt, aptver vides problēmas un jomas, kas tieši saistītas ar plānotā VES parka ietekmes uz vidi novērtējumu un tā ietvaros paredzēto nosacījumu izstrādi (darbības realizācijai, tās izvietojumam, pieļaujamībai).
- 5.6. Iesniegumā kā viens no argumentiem, kāpēc konkrētajam plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, norādīts, ka Lokālpārvaldības risinājumi attiecībā uz VES izvietojumu un ar to darbību saistītās nepieciešamās infrastruktūras plānošanu tiks pamatoti ar ietekmes uz vidi procesā veikto VES "Aloja" būvniecības un ekspluatācijas ietekmju vērtējumu, kas savukārt būs detalizētāks nekā parasti Stratēģiskā novērtējuma ietvaros. Birojs vērš uzmanību, ka apstākļi, ka Lokālpārvaldības teritorijā paredzētajai darbībai ir piemērots un tiek veikts ietekmes

uz vidi novērtējums¹⁴, vispārēji nevar būt par pamatu secinājumam, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nebūtu piemērojams. Birojs vērs uzmanību, ka katrai no novērtēšanas procedūrām ir savs mērķis un uzdevums, tādēļ katrā gadījumā jāvērtē plānošanas dokumenta būtība un risinājumi. Turklāt IVN pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī. Šāda novērtējuma ietvarā cita starpā jāņem vērā arī pašvaldības konceptuālais ilgtermiņa redzējums novada teritorijas attīstībai un Lokālplānojuma risinājumu iederību tajā, alternatīvie plānošanas risinājumi teritorijas turpmākai izmantošanai (t.sk. funkcionālo zonu “*Lauksaimniecības teritorija*” (L) un “*Meža teritorija*” (M) jaunas indeksētas apakšzonas VES būvniecībai), VES un tām nepieciešamās infrastruktūras izvietojuma iespējām, konkrētās paredzētās darbības – VES parka “*Aloja*” plānotajiem risinājumiem, potenciālo konfliktsituāciju novēršana starp dažādiem teritorijas atļautiem izmantošanas veidiem, iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses, saistošo normatīvo aktu prasības. Birojs papildus vērs uzmanību Noteikumu Nr. 240 163. punktā noteiktajiem nosacījumiem, kas jāņem vērā plānojot VES un vēja parku izvietojumu.

6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, tostarp Dienesta, DAP administrācijas un Veselības inspekcijas viedokļus, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrēto plānošanas dokumentu izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Turklāt viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts), sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.
7. Plānošanas dokumentos paredzētās darbības (tostarp visas Lokālplānojumu TIAN atļautās) jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumentu vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības. Konkrētajā gadījumā šī nosacījuma izpilde nozīmē arī to, ka vides pārskatu iespējams sagatavot, ņemot vērā arī paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus. Vienlaikus, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais “*izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi*”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*”.

¹⁴ Saskaņā ar Likuma 1. panta 2. punktu ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.
4. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka Lokālpilnoņums atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālpilnoņumam vēja parkam “*Aloja*” Skaņkalnes un Vecates pagastos, Valmieras novadā.

Direktore

(*paraksts**)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Daina Dzeguze, 67770826
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Valmieras novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.

Lokālplānojuma teritorijā ietilpstošās zemes vienības:

<i>Nr.</i>	<i>Īpašuma nosaukums</i>	<i>Kadastra Nr.</i>	<i>Zemes vienības kadastra apzīmējums</i>	<i>Zemes vienības platība (ha)</i>
1.	Svilumi	96840020006	96840020006	28.7
2.	Priedkalnītes	96840030095	96840030095	3.24
3.	Grobi – 2	96840020002	96840030012	21.4
4.	Medņi	96840030103	96840030069	20.74
5.	Bēranti	96840020252	96840030052	9
6.	Jaungūras	96840030002	96840030002	27.7
7.	Lielkurbēni	96840030042	96840030042	18.5
8.	Svilumi	96840020006	96840030076	5.81
9.	Veseri	96840030001	96840030001	61.1
10.	Rozītes	96840030008	96840030008	16.5
11.	Arāji	96840030057	96840030057	12
12.	Ūzēni	96840040019	96840040047	8
13.	Jēni	96840040069	96840040069	13.1
14.	Veclaņģi	96840020158	96840030050	9.8
15.	Jaunkurbēni– Zariņleja	96840030081	96840030081	2.6645
16.	V197	96840020175	96840020175	5.23
17.			96840030079	6.25
18.	V164	96840020235	96840040097	8.27
19.	Latvijas dzelzceļš	96840020219	96840030066	25.33
20.	Siliņu mežs	96920020130	96920020051	16.0
21.	Purgulas	96920020065	96920020065	26.39
22.	V164	96920020083	96920020083	6.55